

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL PASVALIO RAJONO SODININKŲ BENDRIJOS „A“ SKUNDO PRIEŠ PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. kovo 22 d. Nr. 4D-2019/2-328
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „A“ (toliau vadinama – Bendrija, bendrija), kurios interesams atstovauja pirmininkė X (toliau vadinama – Pareiškėja), skundą dėl Pasvalio rajono savivaldybės (toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Bendrijos prašymą dėl bendrojo naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų kompensavimo.

2. Pareiškėja skunde nurodė:

2.1. Savivaldybės administracijai 2018 m. lapkričio 16 d. registruotu paštu išsiuntė 2018 m. lapkričio 12 d. prašymą dėl bendrojo naudojimo objektų (kelių, gatvių) remonto, priežiūros bei išlaidų, patirtų dėl šių objektų remonto, kompensavimo (toliau vadinama – Prašymas);

2.2. vadovaujantis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijos įstatymo 28 straipsnio 1, 2, 3, 4 dalimis, Savivaldybės administracijos prašė: „[...] paremti bendriją, kompensuojant visas ar iš dalies išlaidas, išleistas bendro naudojimo objekto, [...] gatvės dalies remontui. Bendrija savo lėšomis tegalėjo suremontuoti tik nedidelę šios gatvės atkarpą [...]“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.3. „Savivaldybės asmenų prašymus, paklausimus privalo išnagrinėti ir atsakyti per 20 d. d., tačiau bendrija iki 2019-02-27 dar negavo atsakymo. Negavome ir informacijos, kad mūsų prašymo nagrinėjimo laikas yra pratęstas.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo:

„[...] nustatyti, ar Savivaldybė nepažeidžia bendrijos prašymų nagrinėjimo terminų.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš skundo tyrimui pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

4.1. Savivaldybės administracijoje 2018 m. lapkričio 19 d. gautas ir užregistruotas (reg. Nr. ARS-J-1244) Bendrijos Prašymas.

4.2. Savivaldybės administracija, kaip 2019 m. kovo 19 d. vykusio telefoninio pokalbio metu Savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir plėtros skyriaus vyriausiasis specialistas

Raimondas Endziulaitis informavo Seimo kontrolieriaus patarėją Sigutę Vedeckienę, iki 2019 m. kovo 19 d. dar nėra (nebuvo) pateikusi atsakymo į Bendrijos Prašymą.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių:

5.1. 25 *punktas* – „25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. [...]“;

5.2 26 *punktas* – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

6. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai** turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, **nepažeisti teisės aktų reikalavimų**. Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; **ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių** [...]“

[...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime ir 2004-11-05 išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] **taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999-05-11 nutarimas, 2004-11-05 išvada) [...]“

Tyrimo išvados

7. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus, teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 5 punkte, teismų praktiką (pažymos 6 punktas), susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) nagrinėjant Bendrijos Prašymą, konstatuotina:

7.1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkte reglamentuota, kad prašymai turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos (pažymos 5.1 punktas);

7.2. Savivaldybės administracija Bendrijos Prašymo nagrinėjimo metu pažeidė Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkte įtvirtintą 20 darbo dienų prašymo nagrinėjimo terminą, nes atsakymas į Bendrijos Prašymą, Savivaldybės administracijoje gautą 2018 m. lapkričio 16 d., nėra (nebuvo) pateiktas iki 2019 m. kovo 19 d., t. y., atsakymas Bendrijai nėra pateiktas ilgiau kaip 4 mėnesius (pažymos 4.1, 4.2 punktai).

Seimo kontrolierė pažymi, kad teisės akte nustatytu terminu nepateikus atsakymo yra pažeidžiamos ne tik Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkto nuostatos, bet ir **atsakingo valdymo principas**, kuris įtvirtintas Konstitucijoje, nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, bei teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų nagrinėjimo procedūrą (pažymos 6 punktas).

8. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracija iki 2019 m. kovo 19 d. nėra (nebuvo) pateikusi atsakymo į Bendrijos Prašymą, skundas dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Bendrijos Prašymą pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

9. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „A“ skundą dėl Pasvalio rajono savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pasvalio rajono sodininkų bendrijos „A“ Prašymą pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriui:

10.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Pasvalio rajono savivaldybės administracija, pažeisdama teisės aktuose įtvirtintą 20 darbo dienų prašymų nagrinėjimo terminą, iki 2019 m. kovo 19 d. nėra (nebuvo) pateikusi atsakymo Pasvalio rajono sodininkų bendrijai „A“ į jos Prašymą;

10.2. informuoti, dėl kokių priežasčių bei kuo vadovaujantis atsakymas Pasvalio rajono sodininkų bendrijai „A“ į jos Prašymą nebuvo parengtas per teisės aktuose nustatytą prašymų nagrinėjimo terminą;

10.3. informuoti, ar Pasvalio rajono sodininkų bendrija „A“ buvo informuota apie jos Prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą; jeigu taip, pateikti informaciją patvirtinančių dokumentų kopijas; jei ne, dėl kokių priežasčių bei kuo vadovaujantis;

10.4. nedelsiant Pasvalio rajono sodininkų bendrijai „A“ pateikti motyvuotą, teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą į jos Prašymą;

10.5. užtikrinti, kad ateityje visi prašymai Pasvalio rajono savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų terminų;

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierių** (Seimo kontrolieriui pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).